

րոցաց աշակերտաց և իւրեանց ուսուցչաց և ժողովրդեան բազմութեան չետ միասին մաղթանք կատարեց, ուր ճեմարանի սանունց կողմանէ կարգացուեցաւ մի ուղերձ։ Մաղթանքից յետոյ ամենեքեան կարգաւ ներկայանալով ի շնորհաւութիւն մեծ Տօնին ընդունեցին նորին Ս. Օծութեան օրհնութիւնը, Կէս օրին միաբանաց սեղանակից լինելու հրախրուեցան և ժողովրդոց մեծ բազմութիւն, ուր ատենաբանեց Գերապ. Սեռովրէ Եպիսկոպոսը և ճառախօսուց Բարեշնորհ Սահակ Ապրդապետ։

Նոյն երեկոյին Վանքի սրահում ճրագալոյց էր, և մինչև ժամը 9 ճեմարանի սանունքը իւրեանց ազգոյին քաղցր երգ երով ուրախացնում էին զրօսնող ժողովրդեան սրտ երը։

Եհան մաղթանքի ժամանակ կարգացուած ուղերձը։

Ո Ւ Ղ Ե Ր Գ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՏԵՐ,

Յիշտակ աւուրս՝ վեր առեալ տանի զմիտս ամենեցուն՝ որոց խորհինն հասուցանել ի սկիզբն անզր Պ. Քարուն, յորում ի վիրապէն, յիտ չորեքտասանամեայ տքնութեան ի վեր ելանէր որի նահատակ և քաջ առաջնորդն Հայաստանեայց Սուրբն Գրիգոր Պարթև։

Զե՞նչ ինչ արդեօք կարէ կուլ քաղցրագոյն քան զյիշտատակ աւուրն, յորում կոապարիշտն Հայաստան թօթափեալ զծանի շղթայս քըրմական կաշկանդող և մարգազոհ կոոցն բազմավեաս նաւակատեաց յառաջէ ի կայլակս ցալց ջրոյ աւետարանին՝ բուժել զպապակ իւր ընկալիալ զճըշմարտութիւն յաւիտենականին Աստուծոյ ունել զկեանս և առաւել ևս ունել, ազատ ամենեկմբ յամենայն հոգեկան վեասուց Այսօր ժողովուրդ Հայաստանեաց ի մի խմբի ընդ հոգանեաւ Քրիստոսական խաչին և զառաջինն կազմակերպի առաքիլական սուրբ եկեղեցիս ուստի սփուեալ տարածանի ի Հայաստան աշխարհ զիտութիւն և իմաստութիւն։

Եցմիածին, սա միայն պատուար և հովանի տառապեալ ժողովրդեան ընդդէմ բռնակալութեան մարգազոհ, մարդախոշոշ, լի զրկանօք կոապաշտից ազգոց զրացեաց ի հիւսիսի և յարեկլս բնակելոյ։

Մեծ էին արդարեւ ճիկ և ջան, զոր ի ժամանակս ժամանակս ի զրծարկեն Հայրապետին մեր արժանայիշտակ յաջորդը Սրբոյն Գրիգորի մորմոքեալ ի սիրտ և ի հոգի ընդ թշուառ կացութեան Հայաստան ժողովրդեան։

Մինչ Հոռոմն կատաղի յաւետ զարձուցանէր զաշխարհս Հայոց, մինչ Պարսիկն աչեղագոչ սաստ ի կիր արկանէր բառնալ զքաղաքական վարչութիւն Հայաստանի, մինչ զարշ Արարացին երդմնի լիալ արշաւէր ի Հայաստան ի սպառսպուռ առաթուր կոխել զազգն Հայկաց՝ յայսդունակ ի բազմազիմի զեպս Հայն յուստապատար դիմեր յօդնականութիւն հովանին

իւրոյ, Եւ արդարեւ ոչ ի զերեւ ելանէր ակնկալութիւն նորաւ ։ Ակրակո՞ իրաւարար Հայրենեաց ամոքէ զսպառնալիս Թէոգոսի, Յովուէփ իրրու սոսկական ոք յածեալ աստ անդ ի նահանգս Հայաստանի ի սէր աղատութեան Հայրենի աշխարհին յարդոր ի սիրտ արկանէ ժողովրդեանն ընդդէմ զժուխումբեր բռնութեան Պարսից, Սահակ Բ. յետ մահուն կենդանակերպ կարկառէ առ ոստիկանն զաղերս իւր յօգնութիւն ազգին իւրոյ տառապելոյ:

Եւ արգ Ա՛սառածարեալ Հայրապետ, այսօր բարձրացեալ Զեր ի զահ Հայրապետական խնկելի Նախորդացոյ, իրաւամբ զասիք ընդ մեծագործու ի նոցունց զի որպէս նոքայն ըստ ժամանակին պահանջմանց նոյնպէս և Զերդ Ա՛համասութիւն արիացայք ի գործու ձեր ըստ պահանջելոյ հանգամանաց և յառաջադիմաւթեան այլ և այլ ազգացն զարգացիլոց ի Փթ. զարուս և առ ի վճարելոյ ծշտութեամբ զարարտիս ձեր առ ազգն և առ եկեղեցին հիմն արկեք ազգաշէն Ճեմարանիս, յորում ի մի խմբեալ մանկունք Հայոց ընդ հովանեաւ Հայրական խնամոց առնուն զՃաշակ գիտուտութեան որով միայն բացցին ազք ապագայիցն Հայոց յարգոց յարդիս սփառելով զլոյս գիտութեան զարթուցանել ի նոստ զիտոս նախնեացն և մանաւանդ մեծի նահատակին սրբոյն Գրիգորի որ ի չորեքտասանամեայ բազմաչարչար երկունսն իւր՝ ի խաւարէ ի լոյս ծնաւ զազգո Հայոց և ծանիցին որդիք Հայոց զայշատակ աւուրս և թէ որպէս ծնաւ ի միութիւն Կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ ի գութ ի խնամն Աստուածոյին և զարթուցուն նոր ինսրոյ վերականգնել զիտոս նաւակատեացն ուուրբ տաճարիս ըստ առաջնոցն նախահարց խմբեալ ի որբավայրս Էջմիածնի յամենայն աշխարհաց:

Ա՛համասուն Հայոց ահաւասիկ սանունքս խմբեալ շուրջ զգահոյիքդ սփռեմք Հայրապետիդ զերախտակարտ զգացմունս սրտից մերոց մաղթելով առ բարձրեալն յերկարել զթել կենաց բազմավաստակ հովուիդ յուրախուութիւն ազգիս և ի պայծառառութիւն Եկեղեցւոյ:

Գ. ՃԵՒԱՐԱՆՔ Զ. ԴԱՍԱՐԱՆՔ Ա. ՀԱՅԻԵՐԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ ԱՐԴԱՆԵԱՆ Ո-Յ-ՈՍՏՕՅԻ:

ԱԱ2ԽԵՐԵԹԻՑ Պ. տէր Գարբիէլեանցը զրումէ Սաշխերեթ փաքրիկ զիւզը զտնուումէ Քութայիս քաղաքի արևելեան կողմը սորա բնակիչները բաղկացած են զտնազան ազգերից որոնք տարբերուումն միմեանցից կրօնքով ։ Հրեաներն են մեծամասնութեամբ, բ. Արացիք և բ. Հայերը որոց թիւը հասնումէ ոչ աւելի քան 33 տուն։ Սոցա մայրենի լեզուի տեղ ըռնել է վրացերէնը, առ հասարակ պարապումն առեարականութեամբ, ունին մի եկեղեցի, որի հետ կաղուած են համարում իւրեանց Հայութիւնը, ունին և մի քահանայ Գասպար տէր Գարբիէլեանց, բայց ցաւալի և, որ սոբա չունին ուստ մարան, որը անշուշտ կօգնէր մայրենի լեզուն սոցա մէջ տարածելուն: